

มะพูดป่า

Garcinia nervosa Miq.

วงศ์ CLUSIACEAE

ชื่อพื้นเมือง :

ไม้ต้น

เล็กถึงกลาง สูงถึง 20 ม. เรือนยอดแน่น รูปกรวยแคบ เปลือก สีน้ำตาล แตกเล็กน้อยเป็นแผ่น เปลือกในมียางสีครีมหรือสีเหลืองอ่อน ใบ ใหญ่มาก รูปขอบขนานแคบ ถึงรูปใบหอกแกมขอบ ขนาน กว้าง 9-17 ซม. ยาว 30-55 ซม. ปลายแหลม กว้าง โคนกลมถึงรูปหัวใจตื้น เนื้อหนาคล้ายหนัง เกี้ยงหรือมีขนละเอียดด้านล่าง แห้งสีเขียวออก เหลืองถึงสีเขียวมเทา เส้นใบชัดประมาณ 20 คู่ ขนานกัน โคนเล็กน้อยเป็นวงและไป เชื่อมกันใกล้ ขอบใบ ค่อนข้างเป็นร่องด้านบน ฐานขนดด้านล่าง ก้านใบยาว 2.5-3.5 ซม. กิ่งหนามมี 4 สัน มีลายเป็น สันนูนแข็ง ไม่เป็นระเบียบ ดอก ดอกเพศผู้ยาว 1.6 ซม. สีเขียวอ่อนถึงสีขาวครีม กลมหรือรูประฆัง มีช่องเปิดเล็กๆที่ปลาย ออกเป็นช่อแน่น บนปุ่มเล็ก แข็งตามกิ่งได้ตาใบ ก้านดอกเล็กยาว 1-2 มม. กลีบเลี้ยง 5 กลีบ ไม่เท่ากัน ด้านนอกสั้นกว่า กลมโค้ง เนื้อหนาคล้ายหนัง ด้านนอกขนละเอียด กลีบดอก 5 กลีบ เท่ากัน ยาวประมาณ 3 เท่าของกลีบเลี้ยง กลมโค้ง ไม่ค่อยบานออก เกสรเพศผู้จำนวน มากอยู่เป็น 5 มัดสั้น ล้อมรอบเกสรเพศเมียเป็นหมันขนาดเล็ก ดอกเพศเมียยาวประมาณ 2 ซม. สีเขียวมเหลืองออกเป็นช่อแน่นมี 8-10 ดอก ตามซอกใบ ก้านดอกยาวถึง 3 ซม. ใหญ่และเป็นร่อง กลีบเลี้ยงและกลีบดอกคล้ายในดอกเพศผู้ แต่ใหญ่กว่า เกสรเพศผู้เป็นหมัน เล็ก 5 อันติดสลับกับต่อมใหญ่ สีเหลืองนุ่มบนจานฐานดอก รังไข่ 5 ช่องรูปไข่หรือชวตน้ำปองตรงโคน ปลายแคบไปยังก้านเกสรเพศเมีย ยอดเกสรเพศเมียเป็นรัศมี 5 แฉก ผล ยาว 6-10 ซม. ทรงกลมถึงรูปไข่หรือรูปลูกแพร์ ปลายห่อหรือเป็นยอดสั้น มียอดเกสรเพศเมีย 5 พูชัด สุกสีเหลืองมีแต้มสีออกแดง แห้งสีน้ำตาลอมดำมันและย่น เมล็ดสีแดง 2-5 เมล็ด มีเนื้อบางสีขาวล้อมรอบ พบกระจายในป่าดิบที่ต่ำ มักขึ้นใกล้ลำน้ำ

ข้อมูลอ้างอิง : การ์เดนอร์, โฮมมอนด์ ฟินดา สีหิสุนทร กองกานดา ชยาฤดี ไม้ป่าภาคใต้ เล่ม - พิมพ์ครั้งที่ 1.-กรุงเทพฯ :โครงการจัดพิมพ์คปพ. 2558. 768 หน้า

ภาพประกอบ : ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ศูนย์วิจัยและพัฒนาอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ จังหวัดสุราษฎร์ธานี
National Park Research and Innovation Development Center (Suratthani Province)

